DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LXIII. ZATERDAG den 6den NOVEMBER 1875. No. 44.

Uit Nederlandsche Couranten.

Om Turkije's toestand en vooruitzichten wel te kunnen begrypen, moet men steeds het denkbeeld verwyderen dat Turkije een natie is, doch moet men het land beschouwen als een uitgebreid keizerryk, waar aan tal van rassen en stammen onderworpen of cynsplichtig zyn. Het ryk van den Sultan breidt zich uit over een gedeelte van Europa, Azië en Afrika en beslaat een half millioen vierkante Engelsche mylen, terwyl de kustlyn 3000 Engelsche mylen lang is. Het geestelyk gezag van den Sultan wordt erkend door Marokko, Muscat en Afghanistan, en 30 millioen Muzelmannen in Indië. Voor zyn scepter buigen zich Osmanlis, Mongolen, Turcomannen, Negers, Grieken, Armeniërs, Bulgaren, Kurden, Bosniërs, Chaldiërs, Slaven en Albaniërs, en al scheidden alle Slaven zich af van het ryk, dan bleef er nog een schoon geheel over dat niets noodig heeft dan een goed bestuur. Ongelukkig is dit juist het eenige, wat ryken, waar een despoot, die in een harem leeft, regeert, nooit kunnen verkrygen. Aan de hand van den heer Munro Butler Johnstone, een Engelschman, die in de *Pall Mall* zeer belangryke artikelen over het Turksche ryk geschreven heeft, zullen wy het belangryke Slavische element van het Turksche ryk, dat tegenwoordig zoo zeer de aandacht trekt, een weinig van naderby beschouwen. Voor een juist begrip van 't geen er in de Herzegowina en Bosnië geschiedt, is dit onontbeerlyk.

Gelyk wy reeds aantoonden vormen de Slaven verreweg het grootste deel der bevolking van Europeesch Turkije. Er zyn 1,000,000 Serviërs, 3,200,000 Bulgaren, 500,000 Bosniërs, 250,000 Herzegowiners en 200,000 Montenegrynen. Om de Serviërs, die de krachtigsten van allen zyn en reeds een soort van onafhankelykheid gewonnen hebben, groepeeren de andere Slaven zich, en zoo de Zuid-Slavonische confederatie tot stand komt, zal Servië er ongetwyfeld de kern en het middelpunt van zyn. Reeds in de 14de en 15de eeuwen waren de Serviërs een volk van eenig gewicht. Wel werd hun kracht gebroken toen Hunniades in 1448 in de vlakte van Cossara door de Turken verslagen werd, doch de tradities van vorige kracht en grootheid zyn steeds blyven bestaan en alle partijen in den Staat zien Servië's wedergeboorte tot een machtig ryk vol vertrouwen te gemoet. Prins Milan van Servië wordt met prins Nikolaas van Montenegro als het hoofd der Slaven beschouwd. Zyn byna geheele onafhankelykheid heeft Servië langzamerhand gewonnen. Turkije en Rusland intrigeerden tegen elkander, de een om Servië te behouden, de ander om het te winnen. De Turken bleken het slimst, want ofschoon ze Servië verloren, verhinderden ze toch dat Rusland het verkreeg. Door het tractaat van Adrianopel van 1829 werd Servië's toestand geregeld, tot niet geringe toorn van Rusland, dat Servië onder zyn protectoraat had gewenscht. Het denkbeeld van een onafhankelyke Slavische staat is steeds onverdragelyk geweest voor Russische staatslieden, als zynde in stryd met hun Pan-Slavistische denkbeelden. Servië gaat echter voortdurend zyn gang en tracht, door een slimme staatkunde, steeds te verhinderen, gelyk het nu weder doet, om in botsing te komen met Turkije, terwyl het intusschen alles voorbereidt om Bosniërs en Bulgaren langzamerhand tot zich te trekken en dus een groot ryk te formeeren. Eenigszins in stryd hiermede is echter de afkeer, welken een ware Serviër voor de Bulgaren gevoelt, die ongeveer als Boeötiërs geminacht worden, daar de Serviërs op hen nederzien als op karakterlooze, zwakke en domme lieden.

Bosnië was een onafhankelyk koningryk, tot dat het in het einde van de 15de eeuw (1483), door Bajazet werd veroverd. De helft der bevolking is Katholiek, doch de andere helft (200,000) zyn Mahomedanen, daar velen tot dat geloof overgingen, om in den krygsdienst bevordering te krygen. Niettemin zyn zy nooit goede onderdanen van Turkye geweest, en is het Turksche gezag nooit by hen op eenigszins krachtige wyze gegrondvest geworden. De Mahomedaansche beys stonden telkens op en Reschid Pacha, zoowel als Omar Pacha in 1849, had de grootste moeite den opstand te onderdrukken. Bosnië is dus slechts door een draad aan Turkye verbonden.

De Herzegowina behoort eigenlyk tot Bosnië. Toen er vroeger een Koning regeerde in Bosnië, was er in Herzegowina een hertog (vanwaar de naam van het land,) die den Koning onderhoorig was. Later werd Herzegowina een *sandjac* (departement) van Bosnië, toen het in 1484 tegelyk met Bosnië door de Turken veroverd werd. Ook in Herzegowina is de helft der bevolking Mahomedaansch, doch het is bekend, det terwyl in landen, die werkelyk volkomen door Turken onderworpen waren, de godsdienst van het volk steeds geëerbiedigd werd, in de half-oproerige staten steeds een deel der bevolking overging tot het Mahomedaansch geloof. Wanneer men dus in de door Turkye veroverde landen een deel der bevolking Mahomedaansch ziet, is dit juist het tegenovergestelde van een bewys dat de verovering gelukt is.

Met de Montenegrynen, het krygshaftigste gedeelte van het Slavische ras, zyn de Russen gelukkiger geweest dan met de Serviërs. Feitelyk staat Montenegro onder het protectoraat van Rusland, en zyn vorst ontvangt een jaargeld van den Czaar. Prins Nicolaas erkent het oppergezag van Turkye niet, ofschoon de Sultan hem nog steeds als zyn vasal beschouwt, en zoo de toestand van Montenegro niet by deze gelegenheid geregeld wordt, blyft dit land een voortdurende bedreiging voor den Europeeschen vrede.

De Bulgaren zyn 4,200,000 sterk, waarvan 2½ millioen tot de Grieksche kerk behooren. Toen zy zich slecht behandeld achtten door de hoofden der Grieksche kerk, vormden zy een nationale kerk. Van de Bulgaren zyn er slechts 10,000 Katholiek. Verder zyn er 400,000 Mohamedanen, 50,000 Cozakken, 50,000 Joden, enz.

De groote vraag is thans in hoeverre de feitelyke tusschenkomst, waartoe de groote mogendheden het besluit hebben genomen, ten voordeele zal strekken der verschillende Slavische onderdanen van de Porte. Particuliere berichten uit Belgrado, die aantoonen hoe onmogelyk aan de Servische regeering haar neutrale staatkunde gemaakt wordt door de bevolking, doen begrypen waarom de groote mogendheden zoo standvastig en krachtig hun interventie aan de Porte hebben opgedrongen en waarom de Porte haar heeft goedgekeurd. De drie keizerryken hebben den vorm, waarin zy hun tusschenkomst aanboden telkens gewyzigd om Turkye niet noodeloos te wonden, totdat ten laatste de Sultan toegestemd heeft. Oostenryk zal Servië, Rusland zal Montenegro zeker met alle kracht het veilig pad der onzydigheid doen bewandelen, terwyl aan de opstandelingen in Bosnie en Herzegowina duidelyk zal gemaakt worden, dat zy niets door wapengeweld kunnen winnen wat zy niet beter door het rustig onderzoek hunner grieven kunnen verkrygen, dat Server Pacha, onder toezicht der groote mogendheden, houden zal.

Vooral het optreden van Oostenryk is van zeer veel gewicht, want dit ryk heeft zich daardoor min of meer verantwoordelyk gesteld, dat de opstandelingen niet Turkije's wraak zullen ondervinden. Oostenryks eigene Slavische bevolking zou het hare regeering nooit vergeven, indien aan Bosniërs en Herzegowiners thans niet een soort van zelfregeering geschonken werd, en zy wierden gevrywaard van de wraaknemingen der Porte.

De crisis, welke Europeesch-Turkije thans ondergaat, laat het ryk nog menige gelegenheid om fouten te herstellen en het land te ontwikkelen. Doch de Turken schynen al hun bekwaamheid om te regeeren verloren te hebben. Indien de Sultan niet telkens ten gevolge van harem-kuiperijen van vizier veranderde, zoo hy nooit meer geld wilde besteden aan gepantserde schepen, die hy toch niet gebruikt, daar hy onmiddellyk aan de eischen der mogendheden gehoor geeft, en zoo hy het moedig voornemen opvatte om voortaan geen nieuwe paleizen te bouwen, maar zich met de 24 die hy nu heeft, tevreden te stellen, dan was er nog kans, dat het land party trok van zyn ervaringen en tegenspoeden. Doch wy vreezen dat de Sultan nooit zal leeren door ondervinding, en dat zy zwakker zal worden terwyl zyn vyanden krachten winnen.

— In het Fransche *Journal Officiel* wordt het volgende medegedeeld over het openbaar onderwys in Egypte.

Dank aan de krachtige uitbreiding welke in den laatsten tyd aan het lager onderwys gegeven is, bedraagt het getal der leerlingen in de scholen van lager en voorbereidend onderwys omstreeks 100,000, of nagenoeg 192 op de 10,000 zielen der bevolking, welke ongeveer het cyfer van vyf millioen bereikt. Deze verhouding is vooral daarom hoog, omdat het onderwys van kinderen van het vrouwelyk geslacht in de mohammedaansche landen niet sterk ingeworteld is. Onder het opgegeven getal schoolgaande kinderen komen dan ook niet meer dan 4000 meisjes voor: sedert eene te Kaïro geopende meisjesschool voor mohammedaansche kinderen den stoot aan dezen tak van onderwys gegeven heeft, is echter ook op dit gebied eene nadere ontwikkeling te verwachten.

De leerlingen worden in de lagere scholen niet alleen onderwezen, maar ook gevoed en gekleed, hoofdzakelyk op staatskosten; de uitbreiding van het onderwys veroorzaakte ten gevolge daarvan eene groote uitzetting der begrooting voor het departement van onderwys, welker eindcyfer in tien jaren tyds van fr. 94,000 tot fr. 2,250,000 geklommen is. Van deze uitgaven vloeit echter eene som van ruim 1 millioen frank in de schatkist terug, als ontvangen bydragen van verschillende particulieren en uit de opbrengst der moskeegoederen.

Van het vermelde getal leerlingen bezoeken 80,000 de eigenlyke volkschool, waarvan 22,-000 over 290 scholen verdeeld te Kaïro. Verder bezitten Alexandrie 125, de steden van Neder-Egypte 57, de dorpen van Neder-Egypte omstreeks 100, de steden en dorpen van opper-Egypte 535 dergelyke scholen.— In al deze scholen, welke aan het toezicht van den staat onderworpen zyn, wordt een matig schoolgeld van de ouders der leerlingen gevorderd.

— Blykens het jaarverslag en de balans der Italiaansche maatschappy, welke het tabaksmonopolie van den Staat gepacht heeft, bedraagt de opbrengst over 1874 9,892,000 fr. Hiervan blyven na aftrek der 40 pCt. tantième voor de Regeering en van de afschryvingen voor kosten van oprichting en reservefonds enz., 3 millioen fr. voor de aandeelhouders, dus op een aandeel van 350 fr. (waarop 200 fr. gestort is) 30 fr. als dividend. Het reservefonds heeft de som van 5 millioen fr. of 14 pCt. van het maatschappelyk kapitaal bereikt. Het gedurende het thans afgeloopen zesjarig tydvak verkregen dividend bedraagt gemiddeld 11¾ pCt. De voorraad tabak had op het eind des vorigen jaars eene waarde van 38 millioen fr., en de consumptie wyst eene jaarlyksche vermeerdering aan. Zy bedroeg 100 millioen in 1870; 105 m. in 1871; 112 m. in 1872; 116 m. in 1873 en 119 m. in 1874. Gedurende hetzelfde tydvak heeft de Italiaansche regeering van de Maatschappy 436 millioen fr. aan grondrente en aandeel in de winst getrokken. Gedurende hetzelfde tydvak der concessie, hetwelk met het loopende jaar begint, klimt de aan de Regeering te betalen grondrente tot 80 millioen en haar aandeel in de zuivere winst van 40 tot 50 pCt.

— Blykens de verslagen over den toestand der provinciën in 1874, door Gedeputeerde Staten in de zomervergadering der Provinciale Staten van 1875 uitgebracht, bedroeg de bevolking in de verschillende provinciën naar de bevolkingsregisters op 31 December 1874 de volgende cyfers:

Provinciën.	Mannen.	Vrouwen.	Totaal.
Noord-Brabant	224,445	223,187	447,632
Gelderland	224,905	220,575	445,480
Zuid-Holland	354,076	381,239	735,315
Noord-Holland	299,252	321,638	620,890
Zeeland	90,501	93,714	184,215
Utrecht	89,410	92,547	181,957
Friesland	154,516	156,730	311,246
Overyssel	134,201	128,807	263,008
Groningen	116,716	119,592	236,308
Drente	57,427	53,666	111,093
Limburg	117,041	113,068	230,119
In het geheele Ryk	1,862,500	1,904,763	3,767,263
Op 31 December 1873 bedroeg zy	1,835,737	1,880,047	3,715,784
In den loop van 1874 vermeerderde zy dus met	26,763	24,716	51,479

— Uit de officieele opgaven betreffende den handel van Groot-Brittanië met Britsch-Indië en China gedurende het laatste twaalfjarige tydperk (1863—1874), blykt onder anderen het volgende:

De voornaamste uit Britsch-Indië in Groot-Brittanië ingevoerde artikelen waren ruwe katoen, jute, wol, koffie, thee en suiker; de voornaamste uit het moederland daarheen uitgevoerde artikelen waren katoenen, linnen en wollen goederen.

Uit China werden hoofdzakelyk naar Engeland uitgevoerd thee en ruwe zyde, en uit Engeland naar China ingevoerd katoenen en wollen goederen. De grootste hoeveelheid thee, 160,521,000 Eng. ponden, werd naar Engeland uitgevoerd in 1872, de grootste hoeveelheid ruwe zyde, 3,133,000 Eng. ponden, in 1873; de geringste hoeveelheid thee, 112,-783,000 Eng. ponden, werd uitgevoerd in 1865; de geringste hoeveelheid ruwe zyde 40,000 Eng. ponden, in 1867. De invoer van katoenen stoffen bereikte het laagste cyfer, 46,455,000 yards, in 1863, en het hoogste, 469,080,000 yards, in 1871; wat de wollen stoffen betreft, werd het hoogste invoercyfer, 24,981,000 yards, in 1869, en het laagste 11,388,000, in 1863 bereikt. Een geleidelyke vooruitgang had noch in den invoer noch in den uitvoer van de genoemde artikelen plaats; in verschillende jaren bewogen de cyfers zich tusschen de genoemde hoogste en laagste, ofschoon zy in den regel nader by het hoogste dan by het laagste kwamen.

— De Engelsche bladen zyn vol van byzonderheden over de toebereidselen, die in Indië worden gemaakt om den prins van Wales te ontvangen. De vorsten en hoofden der westelyke provincie zyn uitgenoodigd, den 30 October byeen te komen. Onder de vorsten die zich naar Bombay zullen begeven om den Prins te verwelkomen, zal zich ook de nieuwe Guicowar van Baroda met zyn eersten minister, Madsava Rao, bevinden, misschien ook wel de jeugdige Nizam van Hydezabad met zyn eersten minister, Salao Jung, indien niet alsnog besloten mocht worden Hydezabad in het reisplan op te nemen. Tot de feestelykheden, die te Bombay ter eere van den Prins zullen worden gegeven, behoort ook een kolossaal kinderfeest, waarvan de kosten op 1200 pond sterling zyn geraamd. Te Lucknow zal de Prins gebruik maken van den gala-olifant des onderkonings, een meer als honderdjarig dier, dat, naar men zegt, eenmaal lord Hastings droeg toen hy een eeuw geleden Lucknow als Gouverneur-Generaal bezocht.

De regeering van het presidentschap Madras, heeft twee lakh ropyen (*f* 250,000) beschikbaar gesteld, tot goedmaking van de kosten aan de ontvangst des prinsen verbonden.

Op de *Serapes*, het schip waarmede de prins uit Venetië naar Indië zal vertrekken, wordt alles vorstelyk ingericht. Vyftien booten zullen op het dek worden geplaatst.

— De innige overtuiging, dat het beste middel tot hervorming en verbetering van een volk onderwys is en opvoeding van het jonge geslacht, heeft ten laatste ook in Engeland overwonnen en duizenden met geestdrift bezield. De staatslieden en philanthropen van Engeland zyn opgeschrikt uit hun onverschilligheid betreffende onderwys door de groote uitbreiding aan het stemrecht gegeven. In Nederland achten de gematigde lieden het beter eerst het onderwys te verbeteren en het volk te ontwikkelen eer men iederen man het stemrecht geeft, doch in Engeland is door de conservatieven, om den liberalen een vlieg af te vangen, plotseling aan honderdduizenden lieden van zeer weinig ontwikkeling en beschaving het stemrecht geschonken. By de eerste invulling der stembiljetten bleek hoe ontzettend groot het aantal was der "vrye en onafhankelyke" kiezers, die niet eens den naam van den door hen verkozen candidaat konden schryven. Lezen en schryven, die eenvoudigste aller hulpmiddelen tot de verkryging van kennis, waren onbekend aan de groote meerderheid der lagere standen in Engeland; de ontwetendheid der plattelands bevolking en die der fabrieksteden en myndistricten maakte haar tot blinde werktuigen in de handen van geestelyken of democratische volksmenners en schrik sloeg om het hart der conservatieven, die den radicalen maatregel hadden doorgedreven. Tot hun eer dient gezegd dat zy geen oogenblik er aan dachten den gevaarlyken maatregel te nemen, om het verleende recht weder in te krimpen, doch manmoedig zette ieder burger, die inzicht en kennis bezat, zich aan het werk, om het gevaar te bezweren, door het onderwys te verbeteren.

Dat de liberalen dit doen is natuurlyk genoeg, doch dat de conservatieven zich zoo krachtig by hen aansloten is eerbiedwaardig. Zy moeten toch beginnen met schuld te erkennen en te verklaren dat de toestand van het lager onderwys in Engeland een nationale schande was. Veel, zeer veel is er in enkele jaren geschied, en menige Nederlander, die enkele jaren geleden in Engeland vertoevende, zich zal verwonderd hebben over de onverschilligheid zyner Engelsche vrienden, aangaande het lager onderwys, moet, wanneer hy in de laatste twee jaren Engeland opnieuw bezocht heeft, zich verbaasd hebben over de verandering in enkele jaren geschied.

— De heer Thiers, die zich onlangs te Ouchy bevond, heeft dezer dagen van de te Genève gevestigde Franschen een prachtig geschenk ontvangen. Met groote plechtigheid heeft een deputatie hem, uit naam der Fransche kolonie te Genève, een prachtig bewerkten zilveren eerebocaal, hoog 50 centimeter, aangeboden. Op het voorgedeelte leest men, in een medaillon, het volgende opschrift: "Aan den heer Thiers, den bevryder van het vaderlandsch grondgebied, de Franschen te Genève." Aan de tegenovergestelde zyde is in gouden letteren het naamcyfer des heeren Thiers gesteld.

— Blykens een onlangs in Frankryk openbaar gemaakt rapport heeft de zyde-oogst in 1874 in de onderscheidene landen van Europa 9,050,000 ponden ruwe zyde opgeleverd, en zyn uit Azië 11½ millioen ponden zyde ingevoerd, zoodat de consumptie van zyde in Europa gedurende 1874 meer dan 20½ millioen ponden heeft bedragen. Daarvan hebben geleverd: China 8 millioen, Italië byna 7 millioen, Frankryk 1,600,000, Spanje 310,000, Turkije 1,600,000, Georgië en Perzië 880,000, Griekenland 30,000, Indië 935,000 en Japan ongeveer 1,200,000 ponden.

— De Raad van het departement Seine-et-Oise heeft, op voorstel van een zyner leden, den heer Frederik Passy, een adres gerigt tot de Raden van gansch Frankryk, met verzoek om den wensch uit te spreken, dat op de lagere scholen de eerste beginselen der staathuishoudkunde onderwezen en de kinderen bekend gemaakt worden met de Staatsinstellingen.

De heer Laboulaye heeft een brief aan den heer Passy geschreven, waarin hy zyne ingenomenheid met dit denkbeeld betuigt. De lagere school, schryft hy, is de eenige, die door het grootste deel der natie bezocht wordt. Dáár moeten dus de eerste zaden van gezonde denkbeelden gelegd worden. Op die wyze zal men voorkomen, dat op later leeftyd dwaling en afgunst, die beide oorzaken van revolutie, wortel by hen schieten. In de Vereenigde Staten is er geen kind, dat niet de Constitutie van zyn provincie en land kent; er is niet één, dat niet weet wat de eigendom, de arbeid, het kapitaal is, van hoe groote gevolgen de spaarzaamheid is. Men ziet dan ook in dat land, betwelk door de natie zelve bestuurd wordt, noch opstanden, noch oproeren, noch *coup d'état*. Ieder werkt er en tracht door spaarzaamheid en arbeid een vermogen te vergaren. Men jaagt er geen hersenschimmen na, omdat men er reeds vroegtydig de waarheid heeft leeren kennen.

— De Fransche regeering heeft dezer dagen een nieuwe expeditie doen uitrusten, onder het bevel van den heer de Brazza-Savorgnan, adelborst 1ste klasse. Zy is bestemd om het binnenland van Afrika onder den acquator te gaan onderzoeken. De heer de Brazza is uit de haven van Bordeaux naar Dakar vertrokken. Het eerste doel der reis is Gabaan, alwaar een bekend reiziger, de heer Marche, met eenige andere personen, zich by hem zal aansluiten.

Het plan bestaat om vervolgens langs de rivier Agane, den tocht voort te zetten. Tegen het midden van November e. k. hoopt men Fetisch te kunnen bereiken. Het verdere gedeelte der reis zal met grooter moeilykheden gepaard gaan; men mag zeggen, dat de bezwaren op den vroegeren weg ondervonden, niets beteekenen, in vergelyking van hetgeen dan volgen zal. Zoodra San Quito is bereikt, zal het laatste spoor van Europeesche beschaving tevens voor hen verdwynen. De eerste volkstam, dien zy op hunnen weg zullen ontmoeten, zal zyn de stam Osyabas, die de niet zeer beminnelyke eigenschap bezit om zich van velen zyner medemenschen te bedienen als voedsel. Verscheiden reizigers, die zich in het gebied der Osyabas hadden gewaagd, zyn er reeds het slachtoffer van geworden.

Deze bezwaren zyn echter niet geschikt, om den heer de Brazza af te schrikken. Hy meent in staat te zyn, op grond van verkregen ervaring, om die wilden door geschenken gunstig voor zich te stemmen. Gelukt dit, dan zullen zy een geheel onbekend land doortrekken, om op die wyze eenige minder wilde stammen te bezoeken, namelyk die der Asibos en Madamas, waardoor een ontzaglyk uitgestrekt gedeelte van Afrika, dat thans onbekend is, voor Europa zal worden ontsloten.

De heer de Brazza heeft het voornemen opgevat, een geruimen tyd aan die reizen te wyden. Het groote doel is de zeden en gebruiken dier volken, hun toestand, hun land te leeren kennen, ten einde handelsbetrekkingen met hen te knoopen.

— Als het niet waar is, dan is het toch aardig gevonden. *Figaro* heldert volgenderwyze het opmerkelyke feit op, dat de fransche roervinken en raddraaijers, de naar Engeland gevlugte communehelden, aldaar hunnen kwaadaardigen schryflust wel botvieren over alles en allerlei, wat hun maar een aanleiding geeft, hoe gering en gezocht ook, doch zich zorgvuldig wachten de minste of geringste kritiek te doen hooren over Engeland. Volgens *Figaro* zou de reden van die anders onverklaarbare houding en gematigdheid deze zyn: Een der beruchtste commune mannen, Vermersch, had het eens gewaagd, naar aanleiding van Ierlands toestand, de les te lezen aan Engeland en de Engelsche staatslieden. Kolonel Henderson, chef der politie, liet Vermersch by zich komen en zeide hem met echt engelsche bedaardheid eenvoudig dit: "Weet, mynheer, dat de zeden, gewoonten en wetten van Engeland de eersten en besten der wereld zyn; derhalve moet een vreemdeling, die het waagt ze te veroordeelen, krankzinnig wezen. Het is zelfs niet eens noodig dat een geneesheer dit attestere, zoo klaarblykelyk en onwedersprekelyk is zulk een bewys van waanzin. Ik moest u dus eigenlyk maar dadelyk laten brengen ter plaatse waar gy behoort; maar ik koester nog hoop, dat de aanval van ylhoofdigheid, waaraan ge moet geleden hebben toen ge uw artikel hebt geschreven, voorbygaande zal zyn. Ga dus; maar herhaalt zich de kwaal, dan stuur ik u naar het krankzinnigenhuis te Bedlam, en bewaar u daar tot dat uw ambassadeur er u uithaalt, hetgeen, naar ik reden heb te vermoeden, het geval niet zal zyn."

Vermersch maakte gaauw dat hy wegkwam, deelde zyn wedervaren aan zyne bloedroode geestverwanten mede en allen hielden het zich voor gezegd.

— Weinig steden in Europa zyn, gelyk het *Journal de St. Petersbourg* doet opmerken, zoo spoedig in omvang en bevolking toegenomen als St.-Petersburg. De bevolking dier stad telde by den dood van Peter den Groote niet veel meer dan 25,000 zielen. Reeds in 1750 werd zy op 80,000 en in 1764 reeds op 150,000 zielen geschat. De eerste volkstelling had plaats in 1784; volgens haar bedroeg de bevolking 192,000 zielen; in 1800 telde zy reds 220,000, in 1812 ruim 303,000, in 1825 omstreeks 420,000 in 1833 445,000, in 1840 470,000, in 1850 tot 1863 532,000 zielen. In 1869 gaf de volkstelling het cyfer van 668,000, zoodat in zes jaren de bevolking met 136,000 zielen vermeerderd was. Te betrenren echter is het, zegt genoemd blad, dat volgens de statistische gegevens deze vermeerdering der bevolking niet het geval is van overmaat der geborenen boven de overledenen, maar alleen van toestrooming van buiten. Van 1764 tot 1770 telde men nog jaarlyks gemiddeld 445 geboorten meer dan sterfgevallen. Van 1771 tot 1780 had men ook nog eene overmaat van het getal der geborenen, maar sedert 1781 daalde het getal der geborenen meer en meer beneden dat der overledenen. In de geheele eeuw komen op 1,096,-

451 sterfgevallen, 962,689 geboorten, zoodat de bevolking een verlies had geleden van 133,762 menschen. Gedurende de laatste acht jaren bedroeg het cyfer der geboorten 159,777, dat der sterfgevallen 203,463, en had men dus jaarlyks gemiddeld een verlies van 5460 menschen. Als redenen van de groote sterfte te St.-Petersburg worden opgegeven de ellendige toestand der kanalen; de overbevolking der morsige woningen van de mindere klassen, waar het bovendien aan lucht en licht ontbreekt; de slechte volksvoeding; het gemis van een behoorlyk rioolstelsel, enz.

— Het is bekend dat ontelbare ongelukken ontstaan door het gebruik van lucifers; ten einde nu licht te verkrygen zonder van lucifers gebruik te maken en gevaar te loopen het vuur aan eenig voorwerp mede te deelen, is te Parys by oppassers in magazynen, waar ontplofbare of ligt ontvlambare stoffen zyn opgeslagen, een vernuftig uitgedacht middel in gebruik, hetwelk door een ieder zeer gemakkelyk kan worden beproefd. Na in een helder doorschynend, langwerpig fleschje een stukje phosphorus ter grootte van eene erwt te hebben geworpen, vulle men het fleschje tot op een derde met tot op het kookpunt verhitte olyfolie, waarna het met een kurk wordt gesloten. Door het fleschje te ontkurken, lucht in te laten en daarna het weder te sluiten, vult de ledige ruimte in het fleschje zich met een helder schynend licht, gelykstaande aan dat eener gewone lamp. Als het licht verflaauwt behoeft men het fleschje slechts even te openen om een nieuwen voorraad lucht in te laten. Een aldus gereedgemaakte lichttoestel kan maanden achtereen gebruikt worden alvorens de inhoud behoeft te worden vernieuwd.

— Daar de rendieren in de noordelyke streken gretig gebruik maken van de mossen, is men op het denkbeeld gekomen, dat deze planten kostbare voedende bestanddeelen zouden bevatten en voornamelyk de alcohol. Deze meening is na onderzoek bevestigd geworden, met dat gevolg, dat op dit oogenblik, in het noorden van Rusland, belangryke distilleerderyen in werking zyn, om uit mos alcohol te verkrygen. By een gelyk gewicht levert de mos evenveel alcohol als het graan en driemaal zooveel als de aardappelen.

BEKENDMAKING.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 4 November 1875.

BY Gouvernements besluit dd. 1 dezer maand No. 454 is aan den Heer *C. A. Pfanstiehl*, gedurende de afwezigheid met verlof van den Heer *W. A. K. Betting* de waarneming opgedragen der betrekking van Ambtenaar belast met het toezigt op den in-, uit- en doorvoer alhier.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 5 November 1875.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 13 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17½ oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

BEKENDMAKING.

DE Prokureur Generaal maakt hierby bekend, dat, volgens mededeeling van den Kapitein Kommandant van de troepen en het garnizoen alhier, te beginnen met den 1 November aanstaande, gedurende eenige dagen, elken morgen, zon- en feestdagen uitgezonderd, uit zwaar geschut naar den schyf zal worden geschoten, langs het zeestrand achter het Rifort, van af het leprozen-gesticht in de rigting van de Piscadera baai; terwyl gedurende de schietoefeningen, onder de Nederlandsche vlag op het Waterfort, eene roode vlag zal worden geheschen.

Curaçao den 29 October 1875.
De Prokureur Generaal,
J. RAMAER.

DE Paket (Engelsche mail) vertrekt op a. s. *Zondag, den 7 dezer;* de brievenzakken zullen op dien dag *des namiddags om twee ure precies* gesloten en *na dien tyd geene brieven meer aangenomen worden.*

Curaçao den 5 November 1875.
De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

Lyst van de ter Postery alhier liggende brieven, aangebragt gedurende de laatste acht dagen.

Ines Baralt de H., Elisabeth Barth, Eduardo Ecker, José Joubert, P. Chevalier Leon, Eduardo Lyon, Maria Rosa Livie, Mery Maduro, José Pinedo, Josefina Polanco, Manuel Ma. Santamaria, Juan Ramires Sardo, Antonio Torres.

Curaçao den 5 November 1875.
De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

Ned. Herv. Israelitische Gemeente.

DE stemgeregtigde leden worden opgeroepen tot het bywonen van de algemeene vergadering, bepaald by art. 24 van het Kerkreglement, op Donderdag, den 11 dezer, des avonds om 6½ ure, in de Konsistoriekamer der gemeente voornoemd.

Curaçao den 3 November 1875.
De President,
MOSES SALAS.
De Secretaris,
M. C. HENRIQUEZ.

DE onderteekenaars op het plan tot oprigting van een korps vrywilligers op Curaçao worden uitgenoodigd op a. s. Zondag den 7 dezer, des morgens ten 9 ure, in het schoolgebouw van den Heer *J. H. A. Quast* buiten de poort te vergaderen, ten einde een voorloopig Bestuur van het korps uit hun midden te kiezen en een voorloopig Reglement daarvoor zamen te stellen.

Curaçao den 4 November 1875.
D. GAERSTE Wz.
M. B. GORSIRA.
G. W. F. HELLMUND.
ALEX: S. DE POOL.
J. J. PIETERSZ.
MORDECHAY C. HENRIQUEZ.

BEKENDMAKING.

BY notariële akte van heden hebben de ondergeteekenden ISAAC PETRUS DANIA en JOHANNES HERMANUS DANIA, kooplieden alhier wonende, eene vennootschap aangegaan tot het dryven van handel in het algemeen, onder de firma van

DANIA & Co.

De zetel der vennootschap is gevestigd op Curaçao; zy neemt een aanvang op heden, is aangegaan voor onbepaalden tyd en wordt ontbonden binnen den tyd van twee jaren na bekomene kennisgeving van een der vennooten van zyn verlangen tot de ontbinding.

Elk der vennooten is geregtigd voor de firma te teekenen en alzoo de vennootschap te verbinden.

Curaçao den 20 October 1875.
I. P. DANIA.
J. H. DANIA.

PHOTOGRAPHIE.

DE ondergeteekende zyn Etablissement geopend hebbende, waar de Heeren CHAPMAN & GRAY werkzaam waren, biedt hierby het geëerde publiek [illegible] ten aan tot het [illegible] portretten, welke niet voor de vermaarde [illegible] zullen onderdoen.

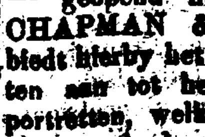
Al wie hem ten gunste willen zyn zullen hiervan overtuigd blyven.

Pryzen: de gewone.

Werkuren: dagelyks van 9 ure A. M. tot 3 ure P. M.

Curaçao den 29 October 1875.
H. P. KRANWINKEL.

Openbare Verkooping.

OP Woensdag den 24 dezer, des middags ten 12 ure, zullen voor het gebouw der Hypotheekbank, publiek worden verkocht:

De PLANTAGES *FUIK, DUIVELS-KLIP* en *OOSTPUNT.*

De veilcondities en bewyzen van eigendom, zullen acht dagen voor den verkoop, ten kantore van den Notaris *J. W. Heldewier Vageon* ter inzage liggen.

Curaçao 5 November 1875.
W. P. MAAL.
J. GODDEN.

AVISO.

LOS infrascritos, apoderados para liquidar los negocios del Señor B. DE SOLA, anuncian que venderán en pública subasta el lúnes 15 del mes próximo y los dias siguientes, las existencias en mercancías pertenecientes á dicha liquidacion.

Las ventas se harán en el almacen del Señor DE SOLA y principiarán á las doce del dia.

Curaçao Octubre 29 de 1875.
M. DE SOLA.
J. J. PIETERSZ.

WAARSCHUWING.

DE ondergeteekende, daartoe gemachtigd door de alhier gevestigde leden der familiën MONSANTO en LOBO, waarschuwt hierby, *voor de tweede maal*, een ieder, om aan niemand hoegenaamd, zelfs niet aan zyne of hunne huisbedienden, en vooral niet aan de dienstmeid FELICIA, eenig crediet op zynen naam of op dien van eenig lid dier familiën te verleenen, of goederen ter bezichtiging af te geven, zonder een door den belanghebbende onderteekend bewys, zullende geene rekeningen door den ondergeteekende noch eenig lid van bovengemelde familiën betaald worden, dan die van zoodanig bewys voorzien zyn.

Curaçao 23 October 1875.
M. MONSANTO.

Mr. EDUARD J. VAN LIER,

Advokaat en Praktizyn.

Kantoor No. 36, Heerenstraat.

DE thans Dienende Broeder van de Achtbare Loge *De Vergenoeging* brengt by deze ter kennis van het publiek dat hy zich niet beschikbaar stelt als aanspreker van de "Algemeene Maçonnieke Begraafplaats" volgens annonce van het Bestuur dier begraafplaats, voorkomende in de *Curaçaosche Courant* en de *Civilisadó* van den 16 October jl.

Curaçao den 4 November 1875.

Dienstbeurt als Bestuurder by de Spaar- en Beleenbank.

Zaturdag den 6 November 1875.
De Heer J. J. Naar.

OVERLEDEN op den 31en. October j. l., in den ouderdom van nagenoeg anderhalf jaar, onze zeer dierbare zoon HENRY. Voor de talryke blyken van deelneming, gedurende zyne ziekte en by zyn overlyden ondervonden, betuigen wy hierby onzen meest opregten dank.

Mr. G. R. PALM.
Mev. P. R. E. PALM—*BOER.*

Curaçao 5 November 1875.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*October.*

29 ned. schr. Royer, 29 t., Suares, Bonaire.
30 „ bark Rosalia, 6 t., Croes, Aruba.
ven. schr. Mara, 56 t., Malpica, Pto. Cabello.

November.

1 ned. bark Graciella, 8 t., Martis, Bonaire.
„ „ N. [illegible], 9 t., de Paula, Pto. Cabello.
[illegible], 21 t., Hernandez, Pto. Cab.
ned. bark Industrie, 7 t., Booi, Bonaire.
3 „ schr. Isabel, 95 t., Willems, Sto. Dom.
„ „ Margaritha, 56t., Dam, Riohacha.
„ bark Experiencia, 9 t., Nicolaas, Bon.
„ boot Lookout, Torbed, Bonaire.
4 „ schr. Francisca, 5 t., Piar, Bonaire.
„ boot Magdalena, Nicolaas, Pto. Cab.

UITGEKLAARD.—*October.*

29 eng. schr. Ann Sofia, Johnson.
ned. bark Minerva, Gaërste.
„ boot Magdalena, Nicolaas.
ven. schr. Brillante, Torrens.
30 „ „ Coqueta, [illegible].

November.

1 „ bark Helena, Reyes.
ned. „ Rosalia, Croes.
„ „ Industrie, Booi.
4 ned. schr. Francisca, Piar.
„ bark N. Constantia, de Paula.
„ „ Gratitud, [illegible].
„ „ Experiencia, Nicolaas.
„ „ Adelaida, v. Grieken.
„ boot Look out, Torbed.
5 ven. schr. Ciudad Bolivar, Agrenta.

☞ *By deze Courant behoort als Byvoegsel het Publicatie-Blad No. 18 1875.*

Medaille uitgeloofd door het Huis Menier, op de Algemeene Tentoonstoonstelling, 1855.
Zilveren Medaille op de Internationale Tentoonstelling te Havre, 1868.
Zilveren Medaille op de Tentoonstelling te Parys, 1872.
Bronzen Medaille op de Internationale Tentoonstelling te Triest, 1871.
Gouden Medaille op de Algemeene Tentoonstelling te Lyon, 1852.

PAPIER RIGOLLOT
OF MOSTERDPAPIER
VOOR MOSTERDPLEISTERS.

Dit Papier is by de Hospitalen te Parys, by de Ambulances, by de Militaire Hospitalen, by de Fransche Marine en by de Koninklyke Engelsche Marine reeds algemeen ingevoerd en in gebruik.

Ik heb een nieuwen vorm van *mosterdpleisters* ingevoerd en daaraan den naam van mosterdpapier gegeven, aan deze nieuwe wyze is geen enkel der bezwaren verbonden, die men by het maken van mosterdpappen met mosterdmeel ondervindt.

In plaats van de lasten en moeiten, die het maken van een mosterdpap oplevert, heeft men niets te doen dan een myner mosterdpleisters, *gedurende een halve minuut* in water nat te maken, en daarna op de huid te plaatsen; men verkrygt dan dezelfde werking als van een mosterdpap. Men maakt daarby het linnen niet vuil, terwyl de zieke noch zyne omgeving iets bespeurt van den onaangenamen reuk dien de mosterdpappen verspreiden.

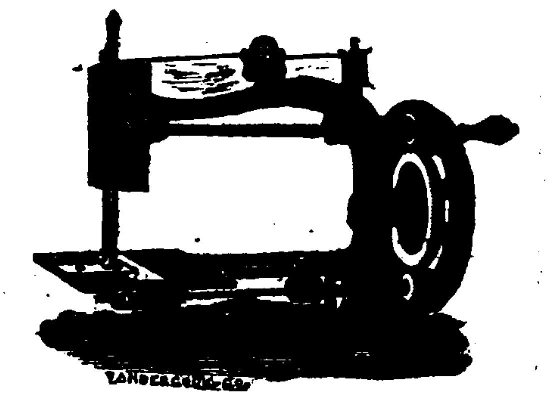
Om echter niet zelf de loftrompet over myne uitvinding te steken, verwys ik naar de getuigschriften, die door de beroemdste geneesheeren, over dezen nieuwen vorm van mosterdpappen is gezegd.

P. RIGOLLOT,
Oud interne aan de hospitalen te Parys, bekroond door de Pharmaceutische School, 24, avenue Victoria, Parys.

BELANGRYKE OPMERKING.

Het papier Rigollot bezit de kostbare eigenschap om in ernstige gevallen spoedig te werken. Het is een afdoend middel. Voor kinderen en zwakke of zenuwachtige personen heeft men een zeer eenvoudig middel om naar welgevallen en naar de gevoeligheid van den lyder de werking van den trekpleister te regelen, *door, naar omstandigheden, een, twee of drie blaadjes vochtig vloeipapier te leggen tusschen den trekpleister en de huid.* Een oud stukje bevochtigd fijn linnen (perkal of jaconnet) kan dezelfde dienst bewyzen als het vloeipapier.

Voor den verkoop in het groot: 24, *Avenue Victoria*, te *Parys*. In het klein: In alle Apotheken.

THE NEW-BUCKEYE.

o

MÁQUINAS DE COSER
DE SUPERIOR CALIDAD,
DE DOBLE PESPUNTE,
CON LANZADERA,
MANEJABLE
CON CIGÜEÑA
Y
CON PEDAL,
de venta
en Casa de
SAMUEL CURIEL.

PLAN
eener LOTERY, met toestemming van het Bestuur dezer kolonie.

Eerste Prys.—EEN STUK GRONDS met den opstal van een vervallen huis, gelegen aan de Overzyde der haven, 2de Wyk No. 136, en

Tweede Prys.—EEN GOUDEN EXTRA GOED HOROLOGIE, — bestaande uit 250 nummers á *f* 5.— per nummer.

Belanghebbenden kunnen dagelyks van 6—8 ure des morgens en van 5—6 ure des namiddags het bedoelde stuk gronds bezigtigen.

Curaçao den 12 Maart 1875.
ADOLF ROBERT.

BEKENDMAKING.

AANGEZIEN de leverantie van Putwater voor het Garnizoen in het volgende jaar aan den Heer Arnemann is te beurt gevallen á 75 cents per okshoofd, en myne waterkanos thans beschikbaar hebbende, bied ik het Publiek GOED PUT-WATER van myne plantage Koningsplein aan tegen 74 cents per okshoofd, in de stad geleverd.

Curaçao den 31 December 1874.
ISAAC PINEDO JR.

TE KOOP
ter dezer Drukkery,
á 25 centen kontant,
TELEGRAFISCHE SEINTABELLEN van CURAÇAO,
in de Nederlandsche en Spaansche taal.
HET PUBLICATIE-BLAD N°. 5, 1861, behelzende de Publicatie, waarby de bestaande verordeningen op de heffing van het regt van zegel door nieuwe worden vervangen, *in het Engelsch.*
WETBOEKEN EN REGLEMENTEN VOOR DE KOLONIE CURAÇAO.
FYNE WHIST- en QUADRILLE-SPEELKAARTEN,
THIEME'S SCHOOLSCHRIFTEN,
Onderscheidene soorten PERRY'S STALEN PENNEN, GEKLEURD PAPIER
ter vervaardiging van bloemen en blaadjes,
HOLLANDSCHE PRENTENBOEKJES.
ZWART, CARMIN, BLAAUW, VIOLET
COPIEER en OOST-INDISCH INKT.

TE KOOP
by C. J. & A. W. NEUMAN,
à kontant,
Manilla Sigaren.

TE KOOP
by C. J. & A. W. NEUMAN,
tegen billyke pryzen,

CAMPAGNE'S Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch en Hollandsch-Engelsch en Engelsch-Hollandsch Schoolwoordenboek — Thieme's Hoogduitsch-Engelsch en Engelsch-Hoogduitsch ditto — Idem Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch ditto — Nederlandsch-Hoogduitsch, Hoogduitsch-Nederlandsch Zakwoordenboek van A. Jaeger —Dictionnaire de Poche Français-Espagnol, Espagnol-Français par A. Berbrugger — Thieme's Viertalig Woordenboek Hollandsch-Fransch-Hoogduitsch-Engelsch — C. Will, Deutsch Englishes Wörterbuch — Kramer's Algemeen Woordentolk—Idem Idem verkort, laatste uitgave—Nieuwe Spaansche Spraakkunst door J. Vriend, waarvan de regels der Spaansche taal in het Hollandsch zyn — Spaansch-Fransche Grammaire van Sobrino —Onderscheidene Hollandsche, Fransche en Hoogduitsche Geschied- en Natuurkundige werken en Romans — Prentenboekjes — Gekleurde en Ongekleurde Prenten — Schoolboeken—Copieerpers met toebehooren—Teekenbehoeften en voorbeelden—Onderscheidene Kantoor- en Schryfbehoeften—Pompinktpotten—Echte Waterverw van Ackermann—Penseelen — Kwasten, Kaarten van Curaçao, laatste uitgave— Brievenwegers, Nederlandsch gewigt.

Op de plantages Valentyn en Asiento te koop
GOED PUTWATER,
aan de bak tegen *f* 0.50 en
in de stad te leveren tegen *f* 1.20 de boco.

Te koop á kontant,
by August Muller,
ZEER SCHOON GROF ZOUT
en
OUDE RUM by damejeanen.

APERITIVO
DE SELTZER
DE TARRANT

NOTHING LIKE IT IN MEDICINE.

A luxury to the palate, a painless evacuant, a gentle stimulant to the circulation, a perspiratory preparation, an anti-bilious medicine, a stomachic, a diuretic and an admirable general alterative. Such are the acknowledged and daily proved properties of

Tarrant's Effervescent Aperient.
Sold by all druggists.

Píldoras y Ungüento Holloway,
se encuentra por mayor y al detal en el almacen de
AGUSTIN BETHENCOURT.

PILLEN HOLLOWAY

Verstandig overleg.—Hoewel het in dit klimaat van veranderende weêrsgesteldheid onmogelyk is ziekte geheel te voorkomen, kan echter haar vorm en hare gedurige herhaling door tydige aanwending van herstellende maatregelen veel gematigd worden. Wanneer heeschheid, hoest, benaauwde ademhaling en daarmede vergezeld gaande koortsen ontsteking der keel of borst aantoonen moet Holloways Zalf onverwyld op deze deelen ingewreven en zyne Pillen in behoorlyke doses ingenomen worden, om hare genezende bewerking te bevorderen. Geene catarrh of zeere keelen kunnen deze middelen wederstaan. Gedrukte aanwyzingen zyn gewikkeld om ieder pakje van Holloways medicynen, die geschikt zyn voor iederen ouderdom en toestand en voor iedere gewone ziekte, waaraan de menschheid onderhevig is.

De PILLEN worden verkocht in doosjes van 4 dozyn a *f* 1.—; van 12 dozyn a *f* 3.—; van 24 dozyn a *f* 4.50; van 64 dozyn a *f* 9.—; van 132 dozyn a *f* 18.—; van 208 doz. a *f* 27.—

De ZALF wordt verkocht in potjes van 1 once a *f* 1.—; van 3 oncen a *f* 3.—; van 6 oncen a *f* 4.50; van 16 oncen a *f* 10.—; van 33 oncen a *f* 18.—; van 52 oncen a *f* 27.—

Te bekomen by A. BETHENCOURT.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER &
C. J. & A. W. NEUMAN Fz.